

1919

75 391:51 61  
HÍRLEADER  
NYILVÁNTARTÁS  
KÖZVETLEN

**Előfizetési árak:**  
Egész évre 8.—  
Fél évre 4.—  
Negyed évre 2.50  
Egyes példány ára  
20 fillér.  
Megjelenik vasárnap.

# DÉLSOMOGY

POLITIKAI LAP

Szerkesztőség:  
Rákóczi-utca 10. szám.  
Kiadóhivatal:  
Városház-épület.  
Kéziratot nem adunk  
vissza. — Nyílt-tér  
petit sora 40 fillér

## Politikai szemle.

Lukács porba hullott. A semmibe. Nem úgy Tisza! Junius harmadikán a törvényszék Lukács Lászlót kiközösítette a korrekt emberek sorából — június 4-én pedig, a gyászos évfordulón, Tisza újból feltámadott: Gerő Vilmosnak, a parlamenti őrség századosának jóvoltából. Ez a Tisza-pribék a képviselőház üléstermében karddal rontott neki Héderváry Lehel orsz. képviselőnek, mert ez az őrség bevonulásakor azt mondotta: „Puj“! Szégyenletes, világra szóló botrány! Egy képviselőházi alkalmazott, egy fegyvertelen magyar képviselőre, a képviselőház üléstermében háromszor egymásután sujt le kardjával, — megsebesíti és a munkapárt még gratulál is ennek az urnak! Ebbe a fertőbe vitte Tisza István fura agya a magyar parlamentet. Gerő Vilmos ur; ott ő szolgálatot — felemelt havidíjjal járó — teljesítő közeg volt, a kinek nem állott jogában személyes sértés címén kardot rántani, és egy képviselőt, egy fegyvertelen uri embert vad pribék módjára lekaszábolni. Ez már egyenesen provokálása a forradalomnak! Tiszának lelke felel majd érte Isten és a nemzet előtt!

Tisza! Tisza! Ez a lázító név tölti be a lapok hasábjait. Lukács, a bukott, a megsemmisített, a szánalmasan el-

törpült korrupciós Tiszát ajánlotta a királynak „méltó“ utódjául. Azt írják, hogy Tiszának miniszterelnöki kinevezése lehetséges is. Ma már ezen sem csodálkozunk! A hol törvényt lehet gyártani megszavazás nélkül, — ahol a képviselőket rendőrökkel cipeltetik ki a törvényhozás házából, — ahol felfegyverzett drabantok a parlament épületében karddal ronthatnak reá a nemzet képviselőire, — ahol a miniszter egyes bankoktól milliókat szerez a munkapárti kasszájának az állammal kötött szerződések borralalója címén; — ott még az is lehetséges, hogy egy november 18-iki és június negyedik Tisza István miniszterelnök legyen, mint ahogy sajnos leti is, de reméljük a legjobbat, hogy nem sokáig, mert él még a magyarok Istene, aki hatalmasabb a császárnál és megóvjá e nemzetet a végpusztulástól. §

## Villamosvilágításunk ügye.

— A megvalósulás felé. —

A villamos-bizottság már hosszú ideje nem tett jelentést a képviselőtestületnek. Munkája azonban nem szünetelt. Csütörtökön, folyó hó 5-én tartott ülésében ugyanis az előkészítő munkálatait befejezte és kész tervvel lép a képviselőtestület elé.

Legutóbbi működése annak kiderítésére irányult, vajjon haszonnal járna-e a városra,

ha a villamos világítás házilag lenne kezelve? Ha igen, minő rendszerre kellene a villamos műveket megépíteni.

Ami az első kérdést illeti, a jövedelmezőségi számítások azt mutatják, hogy a vállalat jövedelmező lehet már a következő feltételek mellett is. Feltéve, hogy a művek csak éjjeli áramot szolgáltatnak és ellátják a 150 darab 32 gyertyafényű és 2 darab 600 gyertyafényű lámpából álló közvilágítás mellett a magánvilágítást; feltéve, hogy 2000 darab főszerelt magánvilágítási lámpa lesz, ez esetben a mellett hogy a közvilágítás a városnak teljesen ingyen marad meg, a befektetett tőke mintegy 7%-ot jövedelmezze. Ha azonban a magánvilágítási lámpák szaporodnak, de különösen ha kellő motorikus erő igénybevétele esetén a nappali áram szolgáltatását föl lehet venni és ekként a gépeket jobban kihasználni, úgy természetesen a tiszta jövedelem is rohamosan emelkednék.

Ily körülmények között a villamos-bizottság első sorban azt javasolja, hogy a város a villamos műveket csakis házikézelésben létesítse.

Arról is dönteni kellett, vajjon a villamos művek olaj avagy gőzgépekkel legyen felszerelve. Ezzel a kérdéssel döntő volt az, hogy a nyersolaj motor mellett a befektetés 240.000 korona körül, míg a gőzgépekkel 160.000 korona körül mozog. De figyelembe kellett venni azt is, hogy a nyersolaj motorok ma még nem tökéletesen megbízhatók, másrészt hogy a nyersolajnak az ára majd 100 %-al emelkedett. Ezért a

## Nyári alakok.

A tél szürkévé teszi az emberiséget. Szürkévé és egyhanguvá. Talán, mert a sűrű pihékben lefelé szállingózó hórétég a természetre is halotti szemfödőt borít, mondom, talán onnan van az emberek körében is ez a nagy, hatalmas egyenlő szürkeség.

Amint azonban a nyári nap sugarai kibujnak és lekerülnek a téli gunyák, attól a perctől kezdve fokozatosan domborodik ki az emberek egyénisége is, és a nagy szürkeség helyén most már tarka-barka csodabogarakat látunk.

Különösen, amikor a városi ember szabadságra megy, szinte kötelességének tartja, hogy magát leplezetlen mivoltában olyannak mutassa, amilyen legalább a szabadság rövid idején és levesse magáról azokat a béklyókat, melyeket a tarsaságbeli élet reá kényszerített.

Igy válnak azután a hétköznapi, szürke kis hernyókból színes furcsa lepkék, és nem érdektelen egyiküket, másikat tüvégre szurni.

A bronz ember. Üres óráiban iktató a megynél, vagy írrok az uradalmi irodában. Miután naponkint legfeljebb csak 20 percet van szabad levegőn, sápadt, mint egy lepedő. Ezt ő maga is érzi és tudja. Ha máshonnan nem, hát barátai kedves és résztvevő kérdőzködéséből, hogy az istenért, fiu mi bajod, csak nem vagy beteg. Most egyszerre segíteni akar a baján. Elmenni valami fürdőbe, leginkább a Balaton mellé. Két órát vízben ázik, két órát napon hever. Közbe mentül sűrűbben olajozza magát . . . úgy, hogy végre már olyan lesz, mint egy vedlő ángolna. A bőr lefoszlik róla, hólyag lesz a teste, szinte sziszeg, serceg, mikor a nap éri. Ő azonban nem törődik mindezzel. Neki csak egyetlen célja van az, hogy mennél rezesebb legyen a bőre. Már majdnem jó ropogásra sült, mikor letelik a nyolc nap, és mehet vissza, aktái közé. Harmadik nap pedig megint csak résztvevő kebelletl kérdik tőle: Fiu, az istenért, mi bajod, hiszen olyan sápadt vagy, akár a halál.

Kevésbé kellemes alak a turista. Ha öltö-

zékéről meg nem ösmernéd, megösmérhetnéd azon, hogy mindig kibámul a vasut ablakán és ha nem jó helyre kerül, egyszerűen félre lök. Elragadtatásának csámcsogással és sűrű: ah, ah, kiáltással ad kifejezést. Szeges turista botjával oldalba bök, mázsás turista cipővel legázolja a lábadat, zöld, de elfekedett turista ingével elveszi az étvágyadat, — szóval eléggé undorító teremtese a mindenségnek. Ha eszik, csámcsog és czuppant, ha alszik, horkol, mint egy gőzfűrés, ha pipázik, pöfékel, mint egy tehervontató. Szintén kellemetlen alak, de legalább embertársasait kényelmükben nem zavarja. Ezután jön a blattozó. A vonat még a pályaudvaron áll, a kalauz még nagyban lótt fut fel és alá a perronon, és ő már megtalálta a maga partnerét, kihuzta a pakli kártyát a zsebéből és oszt. Iránya rendesen Siófok vagy Abbázia. Még alighogy megérkezett, és már megint van partnere, megint elővette a pakliját és megint oszt. És ez így megy azután reggel, délben, este, amíg minden pénzét el nem bakkozta, ő, vagy a partnere. De rendeseb-

## Tulhalmozott raktár folytán!

Ruhavásznak, zefírek, grenadin és delainek szállított áron, kerülnek eladásra

napernyők bevásárlási áron alul Deutsch Dávid Fia divatházában Szigetvár.

bizottság a gőzgép rendszer mellett foglalt állást.

Ezért azt javasolja a képviselőtestületnek, hogy pályázatot hirdessen egy oly villamos mű építésére, amely gőzhajtó erőre legyen berendezve. Ez egyelőre a közvilágítás mellett 2500 főszerelt lámpát legyen képes ellátni. A hálózat azonban úgy legyen készítve, hogy 4000 felszerelt lámpára is elegendő legyen.

Most már a képviselőtestületen áll, hogy ezen régen húzódó ügy végmegoldást nyerjen.

## HIREK

### Veszedelemet jósolgatnak.

*Veszedelemet jósolgatnak,  
Szörnyű égi háborút:  
Magyarország fölött az ég  
Izonyuan bebörült.  
Ez se tudja, az se sejtí,  
Hogy mikor lesz az a nap,  
De mindenki esküszik rá,  
Hogy a mennykő majd lecsap.  
Zivatar lesz, rémes orkán!  
A felbőszült elemek  
Minden áldást összetörnek,  
Hogy az ország megremeg.  
Tán kéneső hull a mennyből,  
Avagy a föld megnyílik  
És elpusztul minden, minden,  
A bölcsőtől a sirig?  
Jön kegyetlen Istenostor,  
Még nem biztos, hogy ki lesz?  
Tán hóhérok ivadéka,  
Bécsi bűnbán rég híres,  
Elvetemült sátánfajzat,  
Vagy a sátán maga ő  
A kívül a régi rendszer  
Egész pokla visszajő!  
Nemzet jogát elkobozza,  
Szabadságát megtöri,  
Ereszalji dalos fészket  
Csóvával kifüstöli;  
Vadvirágos hegyet-völgyet  
Temetővé letarol  
És e gonosz pusztítással  
Habsburgéknak udvarol.  
Jósolgatnak a rémlátók*

ben ő. Mikor aztán hazaérkezik, felmegy a kaszinóba és szalad a pénze után.

Csinos kis figura a hóditó. Messziről megösméred. Panamakalap, vitorlavászon ruha, zöld vagy kék cipő, monokli, virág a kabáton. De csak délben és este felé. Külömben fehér-fekete uszoruha és több semmi. Mindig a parton lebzsel, és ha másképp nem megy, legalább szóval csipkedi a fürdőző hölgyeket. Kezdi a vádlin és befejezi a nyakon. Közben elég hangosan elmélkedik előnyökről, hátrányokról, dombok — és kanyarulatról. Ha az illető hölgy elpirul, akkor affektál a pipi „ha állja az ostromot, és nem hederít rá, akkor kitanult a kis öreg“ és meg lesz hirdetve.

Mindezeknél a figuráknál mar sokkal kedvesebbek a vasárnapi nyaralók. Derék férjek és családapák. Feleségük már ott várja őket szombat este a férjek vonatánál és örömpesve kísérik haza a manit, ki siet behabzsolni a vacsorát, hogy azután vasárnapon át, hétfő reggelig, kialudhassa az elmúlt hét fáradalmait.

Ő nagysága ugyan az ügy illetően elintézésével nincs teljesen meg elégedve, mivel

*Hogy közelg a szörnyű gyász;  
És intik és óvják bölcsen  
A nemzetet: „Jól vigyázz!  
Semmit el ne hamarkodjál!  
Jobb ha inkább meghajolsz!“  
S büszkén szól a magyar nemzet:  
Nem kell nékem gyáva sors!  
Mit jósoltok veszedelmet?  
Régesrégén itt van az!  
Bécs miatt e koldus földön  
Nem virulhat a tavasz!  
Nyomorúság, keserűség  
Könnyel sózott falatunk;  
Koldusbottal szolgálagnak  
Örvényébe haladunk!*

— **Igazságügyi áthelyezés.** Az igazságügyminiszter Nosztopi Vince tabi és Németh Aladár keszthelyi járásbírói telek-kegyvezetőket kölesönösen áthelyezte.

— **Adakozzunk a kórházi kápolna építésére.** Köztudomásu, hogy a szigetvári kórháznak nincsen kápolnája, hanem e célra eddig egy terem szolgált, amelyben vajmi kevesen férnek el és most egy új és nagyobb kápolnát óhajtanak létesíteni. Mint értesülünk e célra 4000 korona áll már rendelkezésre, de ezen összeg kevés az építésre, épen ezért a kórházban lévő irgalmas nővérek azon kéréssel fordulnak a nemeslelkű emberbarátokhoz, hogy kegyes adományaikkal tegyék lehetővé azt, hogy a közkórházban mielőbb az új kápolnában dicsérthessék az Urat. A gyűjtést már meg is indították. Végül pedig ez uton is fölhívjuk a t. közönséget, hogy kiki erejéhez mérten segítse elő a kápolna fölépítését.

— **A kaposvári tornaverseny.** A somogyvármegyei öt polgáriskola által Kaposváron f. hó 8-án rendezett ifjúsági tornaverseny alkalmával a helybeli polgári fiúiskola is derekasan kivette a maga részét. Jóllehet ez volt a 10 év óta fennálló iskolának első szereplése ezen a téren, mégis dicséretre méltó eredményt mutatott fel, amennyiben különösen a közösen végzett szabadgyakorlatok szabatos előadása osztatlan tetszést váltott ki a közönség soraiból. — **Diszoklevelet** nyert az intézet szabadgyakorlatokból, kötélfuzásból, ezüst érmet **Brigovác** András, IV, oszt. tanuló, a 200 méteres futásból és bronz érmet **Alehla** Béla, IV, oszt.

azonban a férj virágos perceiben szépen viselkedik nincs kifogása, hogy a papuska erőt ne gyűjtsön.

De a nyári alakok közül mégis az a legfurább, aki itt nyaral, azaz a feleségét küldi el maga helyett. Minden távozó feleség egy-egy szivrről legördülő kő, úgy, hogy szinte embermagasságnyi bástyákkal lehetne körülvenni nyaranta a várost.

Mivel azonban a szalmaözevegyekről már annyi jó és kevésbé jó vicceket mesélnek, egész fölöslegesnek tartom részletesebb jellemzésüket, annál is inkább, mert a ki nő, az úgy is tudja — tapasztalatból, aki nőlen, majd megtudja, — az asszonyoknak pedig teljesen fölösleges megtudni a szalmaözevegy férjek mulatságait.

Még csak az kéne, hogy egyszerre minden nyaralóhely kiürüljön és a feleségek ló illetőleg vasuthalálában törtessenek haza, meg-regulázni a mit sem sejtő családapákat.

Battyán Radó.

tanuló, a 100 méteres futásból. Hétfőn délelőtt megtekintették a kaposvári sörgyárat, hol bőséges tizóiraival vendégtették meg őket. A növendékek a kaposvári tanulóknál voltak elszállásolva és így a két napi teljes ellátás költsége beleértve az utazást is csak 1:50 koronába került.

— **Menyi adó folyt be?** Orel Géza kir. tan. pénzügyigazgató jelentése szerint május hónapban

a kaposvári adóhivatalnál	131.130:44 K
a csurgói	48.171:64 „
a lengyeltóti	47.583:20 „
a marcalii	60.146:09 „
a nagyatádi	78.028 01 „
a szigetvári	91.649:69 „
az igali	36.650:71 „
a tabi	49.142:71 „

Összesen: 542.502:49 K

egyenes adó folyt be, vagyis 13,589 koronával kevesebb, mint a múlt év hasonló szakában.

— **Meghívó.** A szigetvári kath. legényegylet ifjúsága folyó évi június hó 15-én tánemulatságot rendez. Belépődíj személyenként 80 fillér, tagoknak 60 fillér. Kezdeté este 8 órakor. A meghívó kívánatra felmutatandó.

— **Leégett magtár.** Mint lapunknak jelentik, szerdán reggel fél 5 órakor kigyulladt báró **Biedermann** Rezső hoboli uradalmában a gabona raktár, amely dacára annak hogy a hoboli tűzoltóság és az uradalmi cselédség buzgón fogott az oltáshoz mégis rövid idő alatt porrá égett. A magtárban nagy mennyiségű buza, rozs, 10 vagon tengeri más egyéb gabona nemű zsák stb. volt fölhalmozva amik mind a lángok martalékává lettek. A tűz mikénti keletkezését nem tudják. A magtár biztosítva volt. A kárbecslés folyamatban van.

— **Rajzkiállítás.** A szigetvári m. kir. állami polgári fiú- és leányiskola növendékeinek rajzkiállítása június hó 15-én nyílik meg, melynek díjtalan megtekintésére az érdeklődő szülőket, Szigetvár és vidéke mélyen tisztelt közönségét ezuton is tisztelettel meghívja az intézet igazgatósága. A kiállítás június 15—22-ig naponként reggel 8—12 óráig és délután 2—6 óráig van nyitva. Ugyanekkor láthatók a leánynövendékek kézimunkái is a polgári leányiskola rajztermében.

— **Vallás elleni kihágások.** A barcsi főszolgabíróságnál megjelent **Weizer** Károly antalpusztai kertész és feljelentést tett **Kremzier** Mór belcsapusztai földbirtokos ellen azért, mert a múlt vasárnap az ó Drávamenti földjein 8 fogattal mezei munkát végeztetett, annak dacára, hogy ünnep és vasárnapi munkaszünet van. — Ugyancsak a szigetvári csendőrség is hasonló esetért jelentette fel ifj. **Katona** Józsefet és családját, valamint három napszamosukat, kik a múlt vasárnap Magyarladon a szőlőben dolgoztak. — Mindkét ügyet áttették a büntető bírósághoz.

— **Nagy szerencsétlenség** a nyári hőség okozta nagy gyermekhalandóság, ha a tehéntej hamar megromlik és a szegény kis csecsemőknek nincs megbízható táplálékuk. Minden gondos anya tehát idejekorán kísérletet tesz kedvencénél a régvált Nestlé-féle gyermekliszttel, melyet a kis gyermekek nagyon szívesen vesznek és azonkivül olcsón megszerezhető. — Próbadozozt díjtalanul küld a **Henri Nestlé** cég, Wien, I., Biberstr. 181.

— **Juniális.** Kellemesnek és nagy látogatottságnak ígérkező, a közérdeklődést már is széles körben felkeltett, nyári mulatságot rendez karöltve a szigetvári keresztény és izraelita nőegylet a Kátai-vendéglő árnyas kertjében. A napokban tartotta a két nőegylet választmányja dr. Rusa Ernőné elnöklése mellett együttes ülését, melyen elhatározta, hogy a nagyszabású juniálisát június 22-én fogja megtartani s az ezen gyűlés által kiküldött vegyes — hölgyek s urakból álló — rendezőbizottságot dr. Rusa Ernőné és Weisz Vilmosné elnökök a program részletes megállapítása és kidolgozása céljából holnap (hétfőn) délután 5 órára a városháza kistermébe már össze is hívták értekezletre. Hallomásunk szerint változatos és sok meglepetést tartalmazó program van készülöben. Csak jó idő is legyen hozzá!

— **Tanonczmunkakiállítás.** A szigetvári ipartestület által ma vasárnap d. u. 2 órakor az állami elemi iskola tantermében tartandó tanoncz-munkakiállítására a t. közönség tisztelettel meghívatik. A ipartestület nevében Biró Ferenc, ipart. elnök. Schreiner Antal ipart. jegyző.

— **Nádpálcával** verte el a napokban Nagy Maturics János drávasztárai lakos Gergics Jánosné szintén ottani lakosnő 11 éves György nevű fiát. Az anya fiának sérüléseiről orvosi látletet vett és gyermeke bántalmazóját följelentette a büntető bíróságnál.

— **Tolvaj hajóslegény.** A barcsi csendőrség letartóztatta Ilics Szávó 35 éves szerbiai illetőségű hajóslegényt, a ki Nagy Lajos korcsmájába Barcon egy ébresztő órát és az ott időző Papp János molnárlegénytől egy zsebórát és Bacher Ferencz szintén hajóslegénytől ruhaneműt és más egyebet 50 kor. értékben ellopott. A kutatás alkalmával Ilicsnél a lopott tárgyakat megtaláltak. Mint értesültünk Ilics a lopásért két hetet tölt a hüvösön.

— **Elveszett postai pénzeszsák.** A keszthelyi pályaudvaron f. évi február hó 1-én postakezelés közben elveszett egy pénzeszsák, mely különböző levelekben összesen 14000 korona készpénzt, 57 darab ajánlott s számos egyszerű levelet és egyéb postaanyagot tartalmazott. Az elveszett pénz avagy a tettes nyomra vezetője részére a kereskedelemügyi miniszter 1000 korona jutalmat tűzött ki.

— **Közveszélyes örült.** Tegnapelőtt történt Barcon hogy Csók Lajos ottani lakoson kitört az örület és hozzátartozóit leöléssel fenyegette. A boldogtalan embert rendőri felügyelet alá helyezték és elmeógyógyintézetbe szállítják.

— **Lopás a malomban.** Molnár József lakócsai gőzmalom tulajdonos jelentést tett f. hó 9-én este az ottani csendőrségnél, hogy alapos gyanuja van miszerint két darab malomkővágó csákányát 16 korona értékben a malmából pár percz előtt távozó örlők Matota József (zsiros) és Hajós József ugyanottani lakosok ellopták. A csendőrök a káros panaszára rögtön felszereltek és utközben elfogták a fennevezett atyafiakat, kik kocsin az örlött gabonával hazafelé igyekeztek. Ezután visszakisérték őket a malomba, hol is Matota lisztes zsákjában meg is találták a lopott csákányokat. A károsult molnár panaszolta azt is, hogy már 13 év óta Lakócsán van és ez idő alatt 110 drb. csákányát, mintegy 6—700 korona értékben ellopkodták. A malom tolvajai a büntető bíróság elé kerülnek.

— **Halálos esés.** Egy szegény munkás ember megrendítő tragédiájáról ad hírt tudósítónk. Az eset ez: Folyó hó 6-án történt a czegeledszentmiklósi pusztán, hogy Tóth István béres a szénával megrakott szekérén állt s a szénát rakta. Eközben a szekérbe fogott ökrök megindultak, a szerencsétlen ember pedig egyensúlyt veszítve, fejfelé a földre zuhant és szörnyet halt. — A rendőrhatalósági hullavizsgálatot Nagy Árpád szolgabíró és dr. Vajda Ignác körorvos teljesítették és megállapították, hogy mulasztás senkit sem terhel és a haláleset a véletlen szerencsétlenségéből keletkezett.

— **Somogy megyéből is kitiltották „Az Est“-et.** Mint ismeretes, „Az Est“ című fővárosi lap utcai árusítását beszüntették. Ez ügyben Kacs Kovács Lajos alispán ma rendeletet bocsájtott ki, amelyben „Az Est“ kolportázsát Somogy megye területén is betiltja.

— **Elverte a szomszédasszonyt.** A szökevényében dolgozott a múlt napokban délután özv. András Ferencné 46 éves darányi asszony, kit a szomszédja Nagy János egy szőlőkaróval Bokréta Juli és Halász Katalin tanuk előtt annyira elvert, hogy rajta súlyos testisérülések ejtett. — A szegény asszony panaszát emelt bántalmazója ellen.

— **A tartalékos katonák segélye.** A külpolitikai bonyodalmak miatt behívott somogy megyei tartalékos katonák közül 43-an részesülnek segélyben. Ezek részére 2560 koronát utaltak ki, melyből fejenként 60—70 koronát kapnak. A segélyt az adóhivatalok utalják ki nyugta ellenében.

— **Ingyenes balatoni kalauz.** A Balatoni Szövetségnek most jelent meg az ingyenes balatoni kalauza. A szép képekkel díszített kalauzt a szövetség 60 ezer példányban nyomtatja és osztja szét. 10 filléres bélyegdíj mellett a csinos füzetet bárki megkaphatja a szövetség titkári hivatalánál Balatonfüreden.

— **Egy asszony szenvedése.** Szegény Polozgai Jánosnének valóságos pokol az élete a tavasz óta, mert a mint a tanuk mondják ez óta ismerkedett meg a 43 éves férje a 23 éves Rotter Teréz napszámosnővel, aki miatt 55 éves beteges nejét megunta. Ez még talán nem lenne olyan ritkaság számba menő esemény, hanem az a brutálítás melylyel a szerelmes fuvaros és szeretője bántak a szegény asszonnyal, az már felháborító. Naponta seprűvel, ostorral, lécdarabbal ütök verik a szegény asszonyt és kinozzák. Folyó hó 5-én este ismét kikapott s ez esetből kifolyólag följelentette a büntető bíróságnál bántalmazóit.

— **Vásári forgalom.** A hétfőn megtartott Antalnap országos vásárunkra felhajtottak 1758 szarvasmarhát és 1274 lovat, összesen 3032 darab jószágot. Eladtak 527 szarvasmarhát és 387 lovat, összesen 914 darab jószágot. A másnapi karakodó vásár, tekintettel a szorgos dologidőre, nő meg hogy e napon a közelben még két helyen országos vásár volt, bizony igen gyérnek mondható.

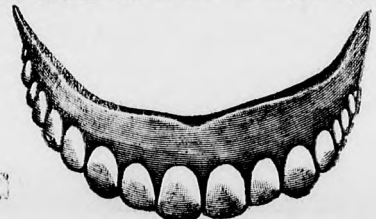
— **Régi história,** dráma 3 felvonásban, a főszerepben: Ebba Thomsen és Waldemár Psylander kerül ma bemutatóra a helybeli Zrínyi mozgószínházban. — Ezenkívül bemutatásra kerül még egy természetes felvétel is a „Norvég tengerpart“ és három kacagató humoros kép; valamint a Börziáner című dráma. Az előadások a rendes időben tartatnak. A ki a mai estét kellemesen és szórakozva akarja eltölteni, az minden bizonynyal ott lesz a moziban.

— **Milyen idő várható?** A meteorológiai intézet jelentése szerint egyelőre lényegtelen hőváltozás és elvételre eső várható.

— **Most már legfőbb ideje,** hogy rendszeresen fertőtlenítsük házunkat és istállónkat a meleg időben nagyszámban fellépő és mindenféle ragályos betegségeket magukkal hordozó legyek és egyéb rovarok ellen. Bár minden gazda igyekezik védekezni e veszedelmes rovarok ellen, de nem találja meg a helyes módszert, mely a legbiztosabban bevál. Éppen azért kérjük határozottan a kizárólag legjobbnak elismert (mai lapunkban is hirdetett) erős hatású „Pacolin“ fertőtlenítő szerből, melyből 1 kilós dobozzal 1 kor. 50 fillérbe kerül a helybeli egyedüli árusítónál Nagy Ferenc kereskedőnél, ahol használati utasítás is kapható.

— **Szépérvék** és életbölcsesség jellemzi mindazokat, akik cipőiket berzonozva viselik. — Az új Berson gummisarok rugékony és elpusztíthatatlan.

— **29.000 látogató.** A budapesti állatkert mint ez elmúlt évben, ez idén is rendkívüli látogatottságnak örvend. A két pünkösdi ünnep alatt 29.000 látogatója volt. Igaz, hogy úgy a székesfőv. Tanács, mint az állatkert igazgatósága mindent elkövet, hogy a közönség ott üdülhessen, sok szépet láthasson és az állatok nagy sokaságában gyönyörködjék. Estéknél hangversenyek és kivilágítások a tavon fokozzák a látni valók szépségét



## Dr. Tolnai Jenő

fogorvosi műterme és fogtechnikai laboratoriuma.

Modern aseptikus berendezés. A legújabb fogorvosi kezeléseket és fogtöméseket, különös tekintettel az asepsisre és érzéstelenítésre.

Híd munkák. arany-, alumínium- és kaucsuk-lemezes fogsorok, arany- és platín-koronák és csapos fogak.

Rendelő-órák: d. e. 9—12-ig és d. u. 2—6-ig.

== Május hó 15-től ==

**Pécs, Király-utca 15. I. em.**

(Hattyu épület, Nemzeti Casino mellett.)

## LEGUJABB.

Egységes a függetlenségi párt.

Meg van a fuzió.

Lapunk zártakor vettük az örvendetes hírt, hogy a függetlenségi pártok vezérei végrehalára megegyeztek és közös értekezlet tartanak, amelyen proklamáltják a fuziót s az egyesült függetlenségi párt formálisan is megalakul. Értesülésünk szerint az új párt diszelnökei Kossuth Ferenc és Justh Gyula lesznek, a párt elnökéül pedig gróf Károlyi Mihályt választják meg.

A fuzió jelentős eseménye nagy hatással lesz az országos politika további alakulására és ezért mi is lelkesedéssel üdvözljük a fuzió megszületését.

## A közönség köréből.

(Ezen rovat alatt díjtalanul közlünk közérdekű cikkeket, de a felelősség a beküldőt terheli.)

### Legyen a nyilvánosság is

#### gyógyítója a bajoknak!

Magyarország alig képes felmutatni egy községet, hol a népnevelés oly rohamosan fejlődést tett volna mint Szigetváron. — Ott diszlenek a kulturális intézetek a maguk pompájukban.

Azonban ezen épületek mindegyikénél hiányzik az előcsarnok és annak biztosító oszlopa, amelyből ítélhető meg annak belseje.

Előcsarnoka a tanügynek a kisednevelés és oszlopa annak a vezetője, akinek keze kötve van.

E két főtenyező nélkül alig képzelhető virágzó tanügy.

Megmondom miért. Mert a kisednevelés kapocs az iskola és az otthon között.

Az első természetes nevelő a család. A szülők, testvérek üdvözlők és ápolják első sorban a kis világpolgárt; tőlök nyerik az első benyomásokat; ők adnak első példát. Ha a szülők jóakarók és lelkiismeretesek, a gyermek is azzá lesz. A család az ő világa, a családban növekedik testileg és szellemileg. Ha a családra tekintünk, az mutatja, hogy még sokat nélkülöz, ami a gyermek egészséges fejlődéséhez megkívánatik; hogy a család az emberi művelődésnek korántsem elegendő forrása.

Az anyákban hiányzik a tudatos cselekvés. Hiányzik a szükséges idő, mert mint háziasszonyoknak és háziasszonyoknak más kötelességeik vannak, úgy kénytelen a gyermeket magukra hagyni; vagy pedig tapasztalatlan cselédekre bízni. A mostani szomorú kereseti viszonyok arra kényszerítik úgy az iparost, mint a földmivest és napszámost, hogy a feleségeiket is részesítsék a kenyérkeresetért fáradtságos munkában, ami által elvonják őket, mint anyákat gyermekeik iránt tartozó feladataik és kötelességeik teljesítésétől, amelyre a természet is utalja őket.

Az anya tehát megosztja férjével a kenyérkereseti gondokat és így nincs ideje még csak gondolni is az igaz gyermek ápolásra.

Hogy a szülők és testvérek által nyújtott rossz példa nyomot hagy a gyermekben, ezt elvitatni nem lehet. Ha a szülők fennhéjázók, önzők és viszálykodók, a gyermek is azzá lesz, ha egyedül a családban neveltetik. A szellemi átszármazáson alapszik azon tény, hogy a gyermekben ugyanazon szellemi erők működnek, mint a szülőkben.

Hogy azon hibákat elkerüljük, szükséges, hogy a gyermeket naponta más szellemi légkörbe hozzuk össze, ahol kölcsönösen csiszolódnak.

Ez a légkör az óvoda. Ez egészíti ki a hiányokat. Akkor lesz helyes kisednevelés, ha a családi nevelést az óvoda segítőtleg pótolja és támogatja, ha a népiskola szoros kapcsolatba lép az óvodával.

Az óvoda közvetítő a szülői ház és a népiskola között s egyszersmind előkészítő intézet a népiskola számára, minthogy képzőeszközeivel a gyermeket természetesen érleli meg az iskola részére. Az óvoda a lélek összes tápláló csatornáit az összes érzékeket indítja meg és így több fogalom fejlődik benne ezen első éveken, mint talán a következő 10—12 évben.

A jó házi, családi nevelés legjobban megmutatja, hogy a fejlődés akadály nélkül

történhetik. Hogy hová vezet az ha nem érintik a már említett befolyások a gyermeket, könnyű megmondani.

Mihelyt eléri az iskolai életét, korra nézve tanítványok volnának ugyan, de cse-csemők szellemre nézve. És ilyenkor a népiskola — a felsőbb iskolák példájára — kárhóztatja a szülőket, hogy olyan neveletlen, figyelmetlen, fegyelemre nem szorítható sereget ad.

Az óvoda tehát természetesen vezeti a gyermekeket az iskolai érettséghez, amely abban áll, hogy szívesen veti magát alá az iskolai rendnek, figyelemmel követi a tanító előadásait.

Ezt követeli a népiskola, a középiskola, a polgárság művelődése. Ez a határszél, ahol a magyar nyelv terjesztése és magyar nemzetiségi eszme érvényesítése az óvoda egyik legemlékező feladata. Ezt követeli a haza.

Meg kell említenem még ezen a helyen, hogy Mansardt tető alatt kimondatott az óvoda áthelyezése — csak hogy a csendességgel nem egy udvarba, hanem az ablakai alá.

22 éve, ez már az ötödik költözködés ismét oly helyre, hol óvónőnek, mint a szomorú tapasztalat mutatta, közel 400 kára volt butoraiban.

Egészsége megrendült. Mindezek miatt nem panaszkodott, azon hitben, hogy a lakás ideiglenes, — kap egy megfelelőit, ahol csendben élhet a nevelés szent ügyének.

Ami az óvodai helyiséget-, lakást és szabaderet illeti, egyelőre annyit említek, hogy ötszöri költözködés után annyira összezűgöregedett, hogy most már nem akad bíró, aki saját hatáskörében mondaná: édes lelkem „a kert őt (jó fizetéssel bírót) lakó közt fel lesz osztva, mert nagy a drágaság.“ Különben lakót nem kapunk.

T. Bíró — és főjegyző uram, tiszteletteljesen kérem. Ne tessék az óvónővel azzal a kis ellenzéki virtusban tündökölni, hogy „maga“ oda megy lakni, ahova mi akarjuk. Ne tessék azzal a látszattal önmaguknak hizelegni, hogy ennek úgy kell lenni. Ne tessék magukat olyannak feltüntetni, mint kiket a község érdeke vezérel. Első érdeke egy községnek alapjában jól nevelt polgárság.

Uram! nem kell kéjittasan mosolyogni a mondottak fölött. — Vessék le magukról a közönyt, a nemtörődömséget az óvoda irányában.

T. Főjegyző uram! Felkérem. Jövőben, ha a képviselőtestületi gyűléseken egyik tárgya a tanügy előcsarnoka és annak biztosító oszlopa lesz, pedagógiai közleményem értelmében éljen javaslataival. Biztosítom rövid idő múlva érezni fogja áldásos hatását.

..... ó ..... n.

## Törvénykezés.

A kaposvári kir. törvényszékben folyó hó 12-én kezdődött az esküdszéki ciklus — amelyen mindössze két gyilkossági bűntünet tárgyaltak; amelyek közül egyik Szigetváron történt.

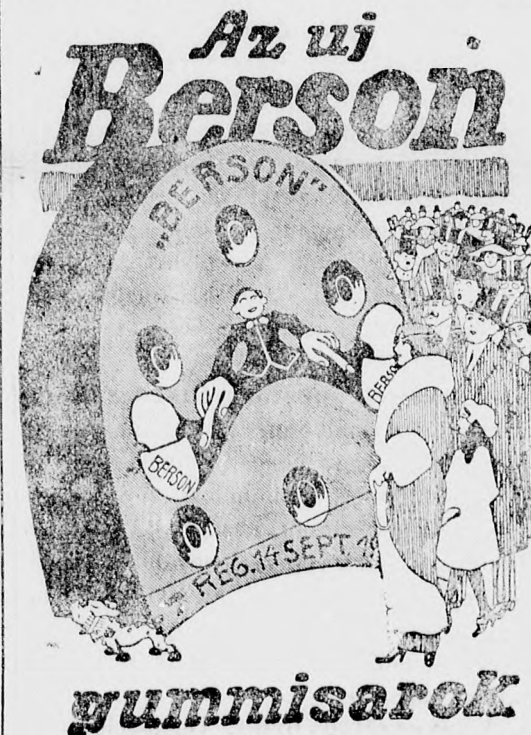
Bizonyára emlékeznek még rá t. olvasóink hogy ez év április 14-én mint annak idején lapunkban is bőven közöltük, Knéz János 17 éves czipészegéd egyik sáncz utcai szerelmi tanya ajtajában megtámadta és leszúrta Horváth János asztalossegédet, aki pár perc alatt kiszenvedett és halva találták a rendőrök az utcán. A kir. ügyészség vád

alá helyezte még a 18 éves Jakab Józsefet is mint Knéz segítő bűntársát.

Ebben a bűnpörben pénteken volt az esküdszéki tárgyalás Kaposváron Kiszalud Áhós táblabíró elnöklésével. Szavazó bírók Gábor Máttyás és Erdős Emil törvényszéki bírák voltak. A vádhatóságok Csorba Lajos kir. ügyész képviselte. Knéz Jánost dr. Nicsovics Sándor ügyvéd, Jakab Józsefet pedig dr. Bodrogi János ügyvéd védte.

A tárgyalásra megidézték Babócsay József (szigetvári) 21-ik gyalogezredbeli közlegényt is, aki ellen ez ügyből kifolyólag a hadbíróóság folytatja az eljárást szintén bűnrészesség miatt. Szigetvárról is több tanút, köztük Kardós István rendőrbiztost és Sain Andrást rendőrt is megidézte a bíróság, kiket a délelőtti folyamán hallgattak ki.

A bizonyítási eljárás során nem nyert minden kétséget kizáróan beigazolást, hogy Knéz János volt a gyilkos, ezt mindössze néhány körülmény bizonyítja. A bizonyítási eljárás után az elnök a tárgyalás folytatását délután 1 órakor d. u. 4 órára halasztotta amikor is a vád és védelem meghalgtatása és dr. Nicsovics Sándor kitérő kriminálista védbeszéde, valamint Bodrogi ügyvéd védbeszéde után ítélethozatalra vonultak vissza az esküdtek és a törvényt alkalmazó bíróság Knéz Jánost 3 évi fogházra ítélte, míg társát Jakab Józsefet fölmentette.



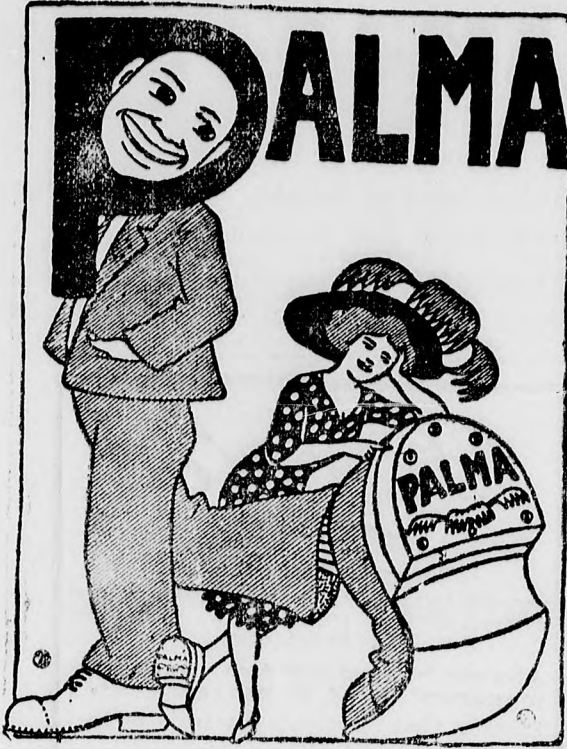
tartóssága, rugékonysága, eleganciája, utólrhetetlen!

## KÖZGAZDASÁG

— Pályázat erdősítési jutalmakra. A földmivelésügyi miniszter erdősítési jutalmakra pályázatot hirdetett. A jutalmak között van három darab 1000, négy 800, négy 600, öt 500, öt 400, öt 300 és négy 200 koronás jutalom. Mint ismeretes, legutóbb Somogyvármegye vitte el a legnagyobb jutalmakat s így alapos a kilátás arra, hogy ezekből a díjakból is bőven fog megéynk részesülni.

— Marhakivitel Somogyból. Néhány hét óta a somogyi és tolnai országos vásárokat morva és cseh marhakereskedők eddig sohasem tapasztalt arányban keresik föl. Minden lehető állatot megvesznek és naponként jónéhány vagon vágó marha érkezik Somogyból és Tolnából, amelyet azután Morva és Cseh országba továbbítanak.

Felelős szerkesztő: BÁRVÁRTH GYULA.



### Nyári vasúti menetrend.

Szigetvárról induló és érkező vonatokról, figyelembe véve a magyar fürdőhelyeket.

— Érvényes 1913. évi május hó 1 től. —

Szigetvár — Szentlőrinc — Sellye — Harkányfürdő

Vv. Szv.	Vv. Szv.	Vv.	ÁLLOMÁSOK	Vv. Szv.	Vv.	Vv. Szv.
827	ind.		Szigetvár	érk.	410	
837			Nagygyeőrház	érk.	400	
847	érk.		Szentlőrinc	ind.	350	
910	ind.		M.-Sztiván-Gusztávm.	érk.	248	
924			Sumony	érk.	230	
940			Okorág-Kárászpuszta	érk.	217	
953			Kákies őrház	érk.	207	
1003			Sellye	érk.	157	
1022	érk.		Letenye	ind.	149	
1036	ind.		Kisecsey-Oszió	érk.	102	
1039			Nagyecsey	érk.	102	
1050			Vajszó téglagyár	érk.	102	
1059			Vajszó	érk.	101	
1107			Sámod	érk.	94	
1113			Kémes	érk.	93	
1125			Drávacsépegy	érk.	92	
1144			Kovácskúta	érk.	90	
1154			Harkányfürdő	ind.	85	
1207						
1219	érk.					

### Gabona-piacz.

Fuchs A. Fia gabonakeresk. jelentése szerint  
Árak 50 kilogrammonként értendők.

Szigetvár, 1913. június 6-án.

Buza	—	K 10.40	10 50
Rozs	—	„ 8.60	8.70
Árpa	—	„ 8.20	8.30
Zab	—	„ 8.50	8.60
Tengeri	—	„ 8.50	8.60
Bükköny	—	—	—
Bab	—	—	—
Tökmag	—	—	—

### ZRINYI MOZGÓ-SZÍNHÁZ.

Vasárnap, június hó 15-én

### Régi história.

Dráma 3 felvonásban.

1. Norvég tengerpart. Term.
2. Nácinak jó napja van. Hum.
3. Börziáner. Dráma.
4. Kellemetlen féltreállítás. Hum.
5. Elvarázolt sárcipő. Hum.

ELŐADÁSOK: Szombaton este 8 órakor, vasárnap délután fél 4 órakor, este fél 8 és 9 órakor rendes helyárakkal. :: Gyermek és diák a helyárak felét fizetik.

### Terménytőzsdei jelentés.

Buza októberi	11.26	korona.
Buza	—	—
Rozs októberi	9.03	—
Rozs	—	—
Zab októberi	8.49	—
Zab	—	—
Tengeri júliusi	7.88	—
Tengeri augusztusi	7.97	—
Tengeri 1914 máj.	7.47	—

Készáru 5 fillérrel olcsóbb.

Uj amerikai rendszerű fogmütermem!  
(volt GIRARDI-féle.)

### Stengel Károly

Pécs, Király-u. 4. sz.

Geitsch és Graeff palota.

Telefon 381. — Telefon 381.

Művésziesen készít, aranykoronákat, aranyhidakat, soha ki nem vehető szájpadlás nélküli fogsorokat, foghuzást, porcelán plombokat, műfogakat feljebb.

3 kor.-tól

Teljesen fájdalom nélkül.

### STENDEL KÁROLY

amerikai fogterme.

Vidékiek azonnal kielégítetnek!

### Értesítés.

Van szerencsém Szigetvár és vidéke közönségének, valamint nagyrabecsült vendéglős urainak tisztelettel tudomására hozni, hogy a

### Kőbányai „Első Magyar Részvény Serfözde“ képviselőjét

elnyertem és ezen legjobb hírű sörgyár gyártmányait hordó és palackokban (jégbe hűtve) állandóan raktáron tartom. Nagyon kérem a tisztelt vendéglős urak és fogyasztóközönség szives pártfogását és mindenkor azon leszek, hogy gyors és pontos kiszolgálás, kiváló minőségű áru és előnyös árakkal a tisztelt vevőközönséget kielégítsem. Kiváló tisztelettel

Első Szigetvári Szénsavas Szikvizgyár IFJ. SZIJÁRTÓ FERENC, Rákóczi-(Vasut)-utca 4. sz.

### Valódi amerikai cipőkülönlegességek!



Utolérhetetlen forma, tartósság és elegancia tekintetében. Saját készítményű fél vagy magas-szárú legjobb minőségű cipők

egységárakon  
hölgyeknek K 11.50  
és uraknak

A legelegánsabb utcai cipők  
::: 16.50 Korona árban. :::

Valódi angol gyártmányu  
hygenikus szandálok  
a legolcsóbb árban kaphatók.

# Neumann Lipótné

cipőkereskedésében  
Szigetvár  
Báró Biedermann Rezső-utca.

# GYÜMÖLCS SZÁLLÍTÓ KOSARAT

minden kivitelben és mennyiségben legelőnyösebben szállít az

**!-! Országos Központi Hitelszövetkezet !-!**

kötélékébe tartozó ipari és háziipari szövetkezetet Beszerző és Értékesítő Központja

Budapest, VIII. József-körút 36.

Szétküldési telepek:

○ Kecskemét, Szépfalu, Zenta. ○

Kitünő amerikai rendszerű

## írógép

160 koronáért eladó.

Bővebbet a „Délsomogy“ kiadóhivatalában, Városház-épület.

## Legszebb helyi és autotip képeslapok



jutányosan szerezhetők be a Szigetvári Részvénytársaságban, Városház-épület.

Tisztatenyészetű 3 darab

## Jorkschierei hasas göbe,

melyek július közepére várandók, élő-súly kilonként 80 fillérért helyben átvéve azonnal eladó. — Előlegül darabonként 100 korona küldendő.

Cím: Gróf Andrássy Sándor uradalma Szigetvár.

# Pacolin

**Pacocreolin-PEARSON.**

Egy erős hatású fertőtlenítőszer, különleges angol anyagból előállítva, nélkülözhetetlen minden házban és istállóban.

Allandó használata által megóvjuk magunkat fertőző betegségektől.

Kérjük az állatorvos véleményét az istálló rendszeres fertőtlenítésének értéke felől!

**Mindenütt kapható!**

Óvakodjunk értéktelen utáztatóktól és kérjük határozottan

**PACOLIN-PEARSON-t**



csakis ilyen elmozott dobozokban.

**Legolcsóbb fertőtlenítés!**

Csak Pearson-féle készítményt használjunk.

**PACOLIN MEDOL CREOLIN**  
1 kg K 150 (rüh elleni szer) 100 gr 60 f, 1 kg K 2-40

Mindenütt kiténtetve!

Utóbbi kiténtetések: Arany érem és tiszteletdíj Turinban, Drezdában, Brüsszel, Rio de Janeiroban. Használati utasítás és vélemények sok évi használat eredményeiről a lerakatnál kaphatók.

Kapható: **NAGY FERENC** kereskedésében.

**1878 óta!**

Mindenütt bevált híres, közkedvelt minden létező háziszert felülmul.

## THIERRY A. gyógyszerész BALZSAM

Csak a zöld apáca védjeggyel VALÓDI.

TÖRVÉNYILEG VÉDVE.

Ezen balzsam: 1. Utolérhetetlen gyógyhatás tüdő és mellbetegségeknél enyhíti a katarhust, megakadályozza a tüdőgyuladást s gyógyulást hoz az ilyen legmakacsabb betegségeknél is. 2. Kétféle hatású torokgyulladásnál, rekedtség és gégebetegségeknél. 3. Mindennemű láz gyökeresen megszüntet. 4. Gyógyít mindennemű májbetegséget, gyomor, bélbántalmat, gyomorgöröcsét, szaggatást, asthmát, elnyalkodást, búfogást, gyomorégést, felpuffedést stb. 5. Gyógyhatású aranyer és altesti bántalmaknál. 6. Enyhe hatású hasfájószer, vertiszitító, tisztítja a veséket, etvágygerjesztő és elősegíti az emésztést. 7. Kitünően bevált fogfájószer, lyukas fogak, szájbiznál, fogviznek használva erősíti a foghúst, megszünteti a száj vagy gyomortól eredő büzt. 8. Gilsztak ellen biztos hatású. 9. Külsőleg minden sebet, sebhegyet, orbáncot, láztól eredő hólyagot, kelest, szemle-ot, EGÉSI SEBEKET, FAGYOTT TESTRE-ZE-ET pórsenéseket, kiütéseket, fejfájást, zugást, szaggatást, eszt és fűbántalmakat gyógyít. Minden haznál különösen influenza, kolera és más járványoknál kéznél legyen.

**VIGYÁZZUNK A ZÖLD APÁCÁVAL ELLÁTOTT VÉDJEGYRE**

Ezen balzsamból lefekvés előtt egy vagy két kanál cukorral bevéve vagy anélkül ugyiszolván egészséges virradást jelent.

Minden hamisítás, utáztatás és más b a l z s a m o k hasonló védjeggyel való eladása törvényileg, tilva van.

12 kis vagy 6 nagy vagy 1 különleges családi üveg ára K 5.00. Kisebb rendelés mint 12 kis vagy 6 nagy üveg nem lesz szállítva. Nagyobb rendeléseknél jelentékeny árengedmény. Budapest kapható: Tök József gyógyszerészertárban s a legtöbb gyógytárban. Nagyban kapható Thalmyer és Seitz, Kochmeister utóda, Radanovits Testvérek, drogeriákban Budapesten. :- Ahol nincs lerakat ott rendeljünk. :-

Thierry A. Órangyal-gyógyszertárából Pregrada (Rohitsch-Sauerbrunn) mellett

# Szőlőbirtokosok figyelmébe!

A legjobb és legelőnyösebb beszerzési forrás csakis a

## B aranyamegyei Agrár-Kereskedelmi Részvénytársaság

PÉCS, Rákóczy-ut 74. (Rákóczi-ut és Alsómalom-utca sarok)

### Állandó nagy raktár

Legelsőrendű 99%-os kékgalic kilonként	66 fillér,
„ 8%-os rézkénpor „	44 „
„ extra raffia „	84 „
„ Fa „	80 „
„ Dr. Aschenbrandt-féle bordóipor kilonként	66 „
„ Forhin kész permetezőanyag „	83 „
„ Reithoffer-féle ojtógummi „	24 korona
„ Mütrágya;	
„ Szuperfoszfát 18%-os 100 „	9 „
„ Chilisalétrom 100 „	34 „
„ Kálitrágyasó 100 „	13 „
„AGRÁR“ permetezőgép belső szélkazánnal darabonként	20 „
„AGRÁR“ „ kivehető „	24 „
„SABÁRIA“ „ külső „	28 „
„JESSERNIG“ „ külső „	36 „
„JULLIÁN“ „ kivehető „	48 „
„VERMORELL“ „	44 „
„VERMORELL ÉCLAIR“ permetezőgép „	48 „

Többféle kézi és háton hordozható kénporfúvók darabonként 4 koronától kezdve 30 koronáig terjedő árban kaphatók. Mindenféle permetezőgép alkatrészek és gummicsovek állandóan raktáron. Használt permetezőgépek becserejtetnek és javításra is elfogadtatnak.